

Onderzoeken

- Positie volksvertegenwoordiging decentrale democratie, Doe-mee onderzoek NVRR
- Armoedebeleid HBEL i.s.m. Rekenkamercommissie Huizen
- Overige onderwerpen nader te bepalen

Budget

Inkomsten :

• Gemeenten	€ 66.000
• Reservering 2021	<u>PM</u>
Totaal	€ 66.000

- Uitgaven :

• Onderzoeken 2022	€ 37.518
• Onderzoeken 2021	PM
• Honorering leden	€ 26.982
• <u>Diversen/Onvoorzien</u>	<u>€ 1.500</u>

Totaal € 66.000

Communicatie

Contact met raadsfracties

Website: Gemeente – onder Bestuur –
Gemeenteraad – Rekenkamer

- Telefoon: 06 - 51360186

E-mail: Rekenkamer@belcombinatie.nl

Team

- Voorzitter, vacature
- Etienne Lemmens, plv voorzitter
- Lid, vacature
- Elly de Veij, secretariaat
- Nevenfuncties (bijlage 1)

Rekenkamer

Jaarplan 2022

Versie: december 2021

INHOUDSOPGAVE

1. De gemeentelijke rekenkamer in de wet.....	3
2. Missie en visie Rekenkamer BEL.....	3
3. Samenstelling Rekenkamercommissie BEL.....	3
4. Selectie onderzoeksonderwerpen.....	4
5. Lopende en nieuwe onderzoeken in 2022.....	4
6. Communicatie.....	5
7. Kwaliteit en werkwijze.....	6
8. Begroting.....	6
9. Bijlage 1. Nevenfuncties	

De gemeentelijke rekenkamer in de wet

Op grond van de Gemeentewet is elke gemeente verplicht om een rekenkamer of rekenkamerfunctie te hebben. Hoe een gemeente haar rekenkamer of rekenkamerfunctie invult en hoeveel budget een gemeente hiervoor vrijmaakt, verschilt. Blaricum, Eemnes en Laren hebben in 2005 gekozen voor een gemeenschappelijke rekenkamercommissie. Deze opereert onder de naam 'Rekenkamer BEL'.

Momenteel is een wetswijziging in procedure die als doel heeft de positie en onafhankelijkheid van lokale rekenkamers te versterken. Half november 2021 wordt het wetsvoorstel Versterking decentrale rekenkamers in de Tweede Kamer behandeld. Het is nog onduidelijk of de wet voor de gemeenteraadverkiezingen van 2022 in de Staatscourant worden gepubliceerd. Indien nodig hebben gemeenten na publicatie een jaar de tijd de verordening op de rekenkamer conform de nieuwe wet aan te passen. Het bestuur stelt voor om naar aanleiding daarvan, met alle betrokken stakeholders een discussie te voeren over de toekomstige inrichting van de rekenkamerfunctie voor de drie gemeenten. Idealiter zou medio 2022, met een mogelijk aangepaste verordening op de rekenkamer en een deels nieuwe bezetting van de gemeenteraden, een goede doorstart van de rekenkamer gemaakt kunnen worden.

Missie en visie Rekenkamer BEL

Missie Rekenkamer BEL

De Rekenkamer BEL wil bijdragen aan de kwaliteit van het openbaar bestuur in de gemeenten Blaricum, Eemnes en Laren. Hiertoe wil de rekenkamer zich positioneren als kennispartner van de raden van de BEL-gemeenten.

Visie Rekenkamer BEL

De Rekenkamer BEL wil waar dat mogelijk is de kwaliteit van beleidsvorming, meningsvorming, besluitvorming, beleidsuitvoering en verantwoording door of namens het lokale openbaar bestuur verbeteren. Dit doet de rekenkamer door onafhankelijk en kwalitatief hoogwaardig onderzoek uit te (laten) voeren, om de gemeenteraden in hun kaderstellende en controlerende rol te ondersteunen. De onderzoeken richten zich op de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van (de uitvoering van) het beleid van de BEL-gemeenten.

Samenstelling Rekenkamercommissie BEL

De gemeenteraden van Blaricum, Eemnes en Laren geven gezamenlijk invulling aan de rekenkamer. Ieder van de drie gemeenten heeft haar eigen rekenkamerfunctie, maar elke raad benoemt dezelfde personen. Door deze personele unie ontstaat feitelijk één gezamenlijke rekenkamer. Deze is organisatorisch ondergebracht in de Stichting Rekenkamercommissie BEL. Deze stichting is verantwoordelijk voor de middelen en de ondersteuning van de rekenkamer.

In de Rekenkamer BEL zelf zitten geen raadsleden. Wel is vanuit iedere raad één lid (te weten de plaatsvervangend voorzitter) aangewezen in het bestuur van de Stichting Rekenkamercommissie BEL. Deze bestaat uit de volgende personen:
G.R. Kukupessy-Rokebrand (Blaricum);
E.M. van IJken (Eemnes);
J. Timmerman-Hamers (Laren).

De Rekenkamer BEL bestaat uit drie externe leden:

vacature (voorzitter);
drs. E.J.M. (Etienne) Lemmens (penningmeester en tevens plaatsvervangend voorzitter);
vacature (lid).

De overige functies van de externe leden staan vermeld in de bijlage bij dit jaarplan.
C.A. (Elly) de Veij voert het secretariaat van de rekenkamer.

Selectie onderzoeksonderwerpen

De Rekenkamer BEL werkt vanuit onafhankelijkheid, onpartijdigheid en objectiviteit. Enerzijds wil zij afstand in acht nemen ten opzichte van actuele politieke discussies. Anderzijds moet zij openstaan voor onderzoek naar belangrijke, maatschappelijke thema's en ontwikkelingen, om de raden goed te kunnen ondersteunen.

De rekenkamer bepaalt zelf de onderzoeksonderwerpen en de wijze waarop onderzoeken worden uitgevoerd. De rekenkamer weegt daarbij af welke toegevoegde waarde een onderzoek heeft en welke nieuwe informatie het kan opleveren. Daarbij houdt zij rekening met vragen vanuit de gemeenteraden en vanuit de samenleving van de BEL-gemeenten. De rekenkamer wil onderzoek uitvoeren dat aansluit bij de behoeften van de raden.

Daarom investeert zij in de communicatie met de raden door onder andere fractiebezoeken (zie ook hierna onder 6. Communicatie).

De volgende afwegingen spelen een rol bij de uiteindelijke keuze voor een onderzoeksonderwerp:

Past het onderzoek binnen de missie van de rekenkamer?

Betreft het een groot maatschappelijk belang?

Loopt de gemeente een groot financieel risico?

Kan het onderzoek bruikbare aanbevelingen opleveren voor de toekomst?

Is het (recent) onderwerp van politieke besluitvorming?

Is of wordt het niet al onderzocht door gemeenteraad of college?

Past het binnen de middelen en mogelijkheden van de rekenkamer?

Is er draagvlak voor het onderzoek binnen de gemeenteraad?

Naast onderzoeksrapporten brengt de rekenkamer sinds 2017 rekenkamerbrieven uit. Een rekenkamerbrief is een handreiking aan de gemeenteraden, vaak gericht op een beleidsveld dat nog in ontwikkeling is. De Rekenkamer BEL sluit daarmee aan bij een groeiend aantal lokale en provinciale rekenkamers dat ex ante en ex durante onderzoeken uitvoert voor de besluitvorming in raden en staten.

Rekenkamerbrieven hoeven zich overigens niet te beperken tot nieuwe beleidsvelden en beleidsvelden die in ontwikkeling zijn.

Eind 2021 heeft de rekenkamer een voorstel gedaan om een programmaraad in te stellen. Deze programmaraad bevat raadsleden uit de deelnemende gemeenten en kan onder andere de rekenkamer gevraagd en ongevraagd adviseren over onderzoeksonderwerpen. Als de raden ermee akkoord gaan kan in 2022, dan kan de rekenkamer met de nieuwe raden na de verkiezingen een programmaraad installeren.

Burgeradviseur

Wanneer een onderzoeksonderwerp zich hiervoor leent kan de rekenkamer een zogenoemde burgeradviseur inschakelen, die vanuit haar of zijn lokale betrokkenheid en expertise de rekenkamer bij het onderzoek kan adviseren.

Lopende en nieuwe onderzoeken in 2022

Doe mee-onderzoek

Jaarlijks organiseert de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRR) een zogenaamd "doe mee-onderzoek" waaraan rekenkamers uit het hele land kunnen deelnemen. Daarbij zoekt de NVRR een onderwerp dat nuttig is voor alle gemeenten. Het is een efficiënte manier van onderzoek uitvoeren waarbij gebruik gemaakt kan worden van een benchmark van tientallen gemeenten.

In 2021 heeft de Rekenkamer BEL deelgenomen aan het onderzoek naar WOB. Daarin hebben 60 rekenkamers van ongeveer 90 verschillende decentrale overheidslagen (gemeenten, provincies en waterschappen) geparticipeerd. De rapportage hierover biedt de NVRR begin 2022 aan de raden aan. In 2022 adresseert de NVRR als onderwerp de positie van de volksvertegenwoordiging in de decentrale democratie. De rekenkamer is van plan ook bij dit doe mee-onderzoek van de NVRR aan te sluiten.

Regionale onderzoeken

Het overleg tussen de rekenkamer(commissie)s in de Gooi en Vechtstreek wordt eind 2021, na een corona-pauze, weer opgepakt. Mogelijk sluit de Rekenkamer BEL in 2022 aan bij een regionaal onderzoek aan naar de Grondstoffen- en Afvalstoffen Dienst (GAD) Gooi en Vechtstreek).

De NVRR stimuleert (incidentele) samenwerking tussen rekenkamer(commissie)s. De Rekenkamer Utrecht zal met medewerking van de NVRR in 2022 een bijeenkomst van rekenkamer(commissie)s uit de provincie Utrecht organiseren. Kennisdeling en mogelijke samenwerking staan op de agenda.

Rekenkamercommissie Huizen

In overleg en samenspraak met de Rekenkamercommissie Huizen verkent de Rekenkamer BEL de mogelijkheden en randvoorwaarden om een onderzoek naar het armoedebeleid in de HBEL te starten.

Ruimte voor actualiteiten

De rekenkamer reserveert een beperkt deel van het onderzoeksbudget voor actuele onderwerpen die zich in de loop van 2022 kunnen voordoen.

In tegenstelling tot voorgaande jaarplannen, is het voor de rekenkamer nu niet mogelijk om een volwaardige onderzoek agenda voor 2022 te presenteren. Vanwege de in 2021 ontstane vacatures en onderbezetting van de rekenkamer. Het is op moment van schrijven nog niet duidelijk wanneer de vacatures ingevuld zullen gaan worden.

Communicatie

De rekenkamer wil blijven investeren in contacten met de raadsleden van de drie BEL- gemeenten. Het was de intentie om eind 2021 de raadsfracties te bezoeken, net als in 2019. De Rekenkamer functioneert sinds maart 2021 zonder voorzitter en een lid van de rekenkamer heeft wegens gezondheidsredenen haar ontslag ingediend per 1 december 2021. Vanwege de (structurele) onderbezetting zijn de raadsfracties niet bezocht in 2021. Afhankelijk van de invulling van de vacatures zal dit in 2022 plaats kunnen vinden met de nieuwe raadsfracties.

Verder kunnen raadsleden sinds 2019 gebruikmaken van het 'rekenkamer-

spreekuur': het kwartier voor aanvang van een reguliere rekenkamervergadering. Raadsleden kunnen een verzoek hiertoe uiterlijk een werkdag van tevoren melden bij het secretariaat van de rekenkamer.

Daarnaast wil de rekenkamer onderzoeken of het instellen van een programmaraad van gemeenteraadsleden kan bijdragen aan een sterkere verbinding tussen de raden en de rekenkamer. Met de uitwerking van dit idee wacht de rekenkamer tot na de behandeling

van het wetsvoorstel 'Versterking rekenkamers', dat de Tweede Kamer naar verwachting eind 2021 zal behandelen.

Over het algemeen stuurt de rekenkamer bij de publicatie van een rekenkamerrapport een persbericht naar lokale, regionale en landelijke media, behalve bij onderzoeken die vooral op interne zaken gericht zijn. Wanneer een onderzoeksonderwerp zich daartoe leent, organiseert de rekenkamer een openbare informatiebijeenkomst voor raadsleden, ambtelijke en maatschappelijke stakeholders en andere belangstellenden.

Op de webpagina van de Rekenkamer BEL (toegankelijk via de websites van de BEL- gemeenten) zijn de rekenkamerrapporten en -brieven en andere relevante informatie over de rekenkamer te vinden.¹ Bij opmerkingen of nadere vragen kan eenieder contact opnemen met het secretariaat van de rekenkamer via rekenkamer@belcombinatie.nl.

Kwaliteit en werkwijze

In het kwaliteitsdocument van de Rekenkamer BEL zijn de missie en visie van de rekenkamer geformuleerd en zijn de procedures en werkwijze van de rekenkamer transparant gemaakt. Het gaat daarbij om zaken als: vooronderzoek, startnotitie, aanbesteding, kwaliteitseisen rapportages, doorwerking, publicatie en integriteit. Ook het onderzoeksprotocol is in het kwaliteitsdocument opgenomen.

Het kwaliteitsdocument is een levend document waarvan de rekenkamer jaarlijks bekijkt of het moet worden aangepast aan de praktijk of nieuwe (wettelijke) ontwikkelingen. Het kwaliteitsdocument is te raadplegen via de webpagina van de rekenkamer. De rekenkamer verwijst onderzoeksbureaus die het opdracht geeft om onderzoek te doen, voor de procedures en werkwijze naar dit document.

In 2018 heeft de rekenkamer voor een (zelf)evaluatie raadsleden en andere betrokkenen geënquêteerd over hoe zij de kwaliteit van het rekenkamerwerk ervaren. Tegen het einde van de huidige raadsperiode wilde de rekenkamer een vergelijkbaar onderzoek uitvoeren. Vanwege de onderbezetting in 2021 schuift de (zelf)evaluatie door naar een later moment.

1

<https://www.blaricum.nl/Bestuur/Gemeenteraad/Rekenkamer>

<https://www.eemnes.nl/Bestuur/Gemeenteraad/Rekenkamer>

<https://www.laren.nl/Bestuur/Gemeenteraad/Rekenkamer>

Begroting

De rekenkamer beschikt over een eigen budget, dat de drie gemeenteraden beschikbaar stellen. De bijdrage vanuit de gemeenten is vanaf 2020 terug op het oorspronkelijke niveau zoals vastgesteld in de Samenwerkingsovereenkomst van de Rekenkamer- commissies BEL van 15 november 2006, namelijk €22.000,- per gemeente.

Het budget voor onderzoeken voor 2022 is bijna € 39.000. De vergoeding aan de leden bedraagt € 26.982.² Onder Diversen/onvoorzien valt onder andere het lidmaatschap van de NVRR.

	Uitgaven	Inkomsten
Onderzoeken	€ 37.518	
Honorering leden	€ 26.982	
Diversen/onvoorzien	€ 1.500	
Kosten onderzoeken overlopend 2021	PM	
Reservering onderzoeken overlopend 2021		PM
Bijdragen 3 gemeenten		€ 66.000
Totaal	€ 66.000	€ 66.000

² Hierbij gaan we uit van een volledige bezetting van de rekenkamer, conform de verordening en de samenwerkingsovereenkomst. De grondslag voor de vergoeding is in artikel 6 van de Samenwerkingsovereenkomst van de Rekenkamercommissies BEL opgenomen: "De leden van de Rekenkamercommissie ontvangen van de Stichting een maandelijkse vergoeding voor hun werkzaamheden. Deze vergoeding bedraagt een bedrag gelijk aan 55% van het maximumbedrag voor een raadslid in een gemeenteklasse 5 dat staat vermeld in tabel I van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden, zoals dat jaarlijks door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt vastgesteld."

Bijlage 1: overige functies leden Rekenkamer BEL

(voorzitter) vacature (lid) vacature

Etienne Lemmens (penningmeester)

- ⤴ Vennoot Prae Advies en onderzoek B.V. en BB35 BV, sociale zekerheid en arbeidsmarktvaartstukken (bezoldigd);
- ⤴ Voorzitter Rekenkamercommissies Brunssum en Landgraaf (bezoldigd);
- ⤴ Lid Rekenkamercommissie Son & Breugel/Geldrop-Mierlo (bezoldigd);
- ⤴ Plaatsvervangend voorzitter Rekenkamer Heerlen (bezoldigd);
- ⤴ Lid Raad van Toezicht van Stichting De Tussenvoorziening in Utrecht (bezoldigd);
- ⤴ Secretaris Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies (onbezoldigd);
- ⤴ Secretaris Stichting Orbis, sociale zekerheid en arbeidsmarktvaartstukken (onbezoldigd);
- ⤴ Lid sectorbestuur FNV Zelfstandigen (onbezoldigd).